

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/96/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313210408
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5313210408.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky: V. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX, G., proti odporcovi: Národná diaľničná spoločnosť, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 45, Bratislava, IČO: 35 919 001, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č. k. 7C/165/2013-38 zo dňa 11.11.2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením č. k. 7C/165/2013-38 prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd zakázal odporcovi vyplácať kúpne ceny za nehnuteľnosť KNC č. 15413/243 - TTP o výmere 1110 m² na LV č. XXXXX katastrálne územie G., ktorá je totožná s parcelou KNE č. 9517 - orná pôda o výmere 837 m² zapísanej na LV č. XXXX a časťou parcely KNE č. 9516 - orná pôda o výmere 991 m² zapísanej na LV č. XXXX, obidve katastrálne územie G. do právoplatného skončenia konania o vydanie osvedčenia o vydržaní navrhovateľke na notárskom úrade. Nárok navrhovateľky posudzoval podľa § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, 6, 8, § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p.

Prvostupňový súd dôvodil tým, že už z návrhu na vydanie predbežného opatrenia podaného pred začatím konania musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ v budúcom konaní domáhať, teda akú žalobu mieni podať. Podľa okresného súdu len tak je možné posúdiť, či navrhované predbežné opatrenie má vzťah k predmetu budúceho konania o žalobe, najmä, či vzťah, ktorý sa predbežným opatrením upraví, bude vyriešený konečným rozhodnutím vydaným na základe žaloby. Ďalej konštatoval, že navrhovateľka žiada, aby predbežné opatrenie trvalo do právoplatného skončenia konania o vydanie osvedčenia o vydržaní navrhovateľke na notárskom úrade. Z uvedeného je podľa okresného súdu zrejmé, že nie je daná existencia vzťahu predbežného opatrenia k budúcemu súdному konaniu, pretože navrhovateľka sa zrejme nemieni domáhať súdnej ochrany podaním návrhu na súd, keďže z obsahu podaného návrhu túto skutočnosť nemožno vyvodiť. Podľa okresného súdu navrhovateľka neosvedčila potrebu dočasne upraviť pomery účastníkov, a to napr. do doby, kým jej bude poskytnutá ochrana jej vlastníckeho práva rozhodnutím súdu vo veci samej na základe žaloby, ktorú by na súd v budúcnosti podala, keďže navrhovateľka sa domáha nariadenia predbežného opatrenia, ktoré má trvať do právoplatného skončenia konania o vydanie osvedčenia o vydržaní, preto súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Okresný súd tiež poukázal na to, že navrhovateľka neuviedla, v čom spočívajú dôvody, na základe ktorých by mali byť dočasne upravené pomery medzi účastníkmi a aká ujma jej bezprostredne hrozí. Neosvedčila ani tvrdenú skutočnosť, že odporca skutočne vypláca kúpne ceny a komu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Odporcovi však trovy konania nevznikli, preto mu ich súd nepriznal.

Proti uvedenému uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Dôvodila tým, že nie je správny záver okresného súdu, spočívajúci v tom, že z návrhu navrhovateľky nevyplýva, že je daná existencia právneho vzťahu predbežného opatrenia k budúcemu súdному konaniu. Postup, ktorý zvolila pri vyporiadavaní vlastníckeho práva, je v súlade so zákonom, ktorý jej dáva možnosť vyporiadať vlastnícke právo súdnou cestou alebo cestou vydania notárskeho osvedčenia o vlastníckom práve. Podľa odvolateľky obidve cesty sú zákonné a ani jedna nevyklučuje použitie druhej. Právna úprava cestou notárskeho osvedčenia má slúžiť na odbremenenie súdov od súdnych konaní o určenie vlastníckeho práva. Pokiaľ sa domáhala zákazu vyplácania kúpnych cien do právoplatného skončenia konania o vydanie osvedčenia o vydržaní navrhovateľke na notárskom úrade, bolo to z toho dôvodu, že v súčasnosti prebieha práve konanie o vyporiadanie jej vlastníckeho práva. Pokiaľ ju prvostupňový súd núti k podaniu návrhu o určenie vlastníckeho práva, odníma jej právo, ktoré je dané zákonom. Záver okresného súdu, že sa „zrejme nemieni“ domáhať súdnej ochrany, nie je podložený žiadnymi dôkazmi. Pokiaľ má predbežné opatrenie dočasný charakter, mal okresný súd stanoviť lehotu, v ktorej by malo byť právoplatne skončené konanie o vydanie osvedčenia o vydržaní na notárskom úrade. Poukázala na doložené súhlasné stanoviská ostatných spoluvlastníkov, z ktorých muselo byť zrejme, že konanie na notárskom úrade bude trvať po takú dobu, ktorá by bola v rozpore s účelom právnej úpravy predbežného opatrenia. Okresný súd mal aj možnosť nariadiť navrhovateľke, aby v stanovenej lehote podala návrh na určenie vlastníckeho práva. Pokiaľ okresný súd uviedol, že navrhovateľka nepreukázala, aká ujma jej bezprostredne hrozí, táto skutočnosť vyplýva priamo z návrhu, z ktorého je zrejme, že navrhovateľka si vyporiada vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v období, keď ostatní spoluvlastníci svojimi osvedčenými podpismi, ktoré sú priložené k návrhu, potvrdili vlastnícke právo navrhovateľky. Odporca so spoluvlastníkmi uzatvoril kúpne zmluvy na ich spoluvlastnícke podiely a je pripravený na vyplácanie kúpnych cien. Navrhovateľke hrozí škoda, spočívajúca v sťaženom prístupe k vyplateniu kúpnej ceny vyporiadaných nehnuteľností, nakoľko tieto budú vyplatené iným osobám. Ujma vznikne navrhovateľke aj v prípade, ak tieto osoby nebudú ochotné vrátiť kúpne ceny a navrhovateľka bude nútená domáhať sa vyplatenia kúpnych cien súdnou cestou. K záveru okresného súdu, že navrhovateľka nepreukázala, že ňou vyporiadané parcely sú totožné s parcelami, ku ktorým odporca vypláca kúpne ceny na základe kúpnych zmlúv, odvolateľka uviedla, že geometrický plán bol vypracovaný ku konaniu o vydanie osvedčenia o vydržaní navrhovateľke na notárskom úrade. Tieto podklady si mohol okresný súd zabezpečiť zo Správy katastra Čadca.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie navrhovateľky bolo podané včas a proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O. s. p. preskúmal uznesenie okresného súdu a rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

Zo spisového materiálu je zrejme, že napadnutým uznesením č. k. 7C/165/2013-38 prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd zakázal odporcovi vyplácať kúpne ceny za nehnuteľnosť KNC č. 15413/243 - TTP o výmere 1110 m² na LV č. XXXXX katastrálne územie G., ktorá je totožná s parcelou KNE č. 9517 - orná pôda o výmere 837 m² zapísanej na LV č. XXXX a časťou parcely KNE č. 9516 - orná pôda o výmere 991 m² zapísanej na LV č. XXXX, obidve katastrálne územie G. do právoplatného skončenia konania o vydanie osvedčenia o vydržaní navrhovateľke na notárskom úrade. Rozhodnutie okresného súdu preskúmal odvolací súd a zistil, že vydané predbežné opatrenie je vecne správne.

Podľa § 74 ods. 1 O. s. p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O. s. p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 O. s. p., návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa § 75 ods. 6 O. s. p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 O. s. p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Pokiaľ sa navrhovateľ domáha nariadenia predbežného opatrenia, musí uviesť a opísať všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia, podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, nevyhnutnosť potreby dočasnej úpravy a čoho sa mieni domáhať vo veci samej. Opísaním rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia, navrhovateľ musí preukázať, z čoho, t. j. z akých okolností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie predbežného opatrenia. Už v podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ musí predložiť také dôkazy a osvedčiť také skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej. Navrhovateľ má dôkaznú povinnosť, pokiaľ ide o skutočnosti preukazujúce, že je daný dôvod na nariadenie predbežného opatrenia a zároveň má povinnosť tvrdenia, čo sa týka skutočností odôvodňujúcich navrhované predbežné opatrenie. Musí taktiež osvedčiť nevyhnutnosť potreby dočasnej úpravy pomerov.

Dokazovanie v konaní o vydanie predbežného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Aj v tomto konaní sú účastníci povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (§ 120 ods. 1 O. s. p.), pričom súd je povinný s nimi postupovať v úzkej súčinnosti. Zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného predbežného opatrenia.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. To však neznamená, že súd môže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Pretože predbežným opatrením sa buď upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá konečné rozhodnutie vo veci, musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej.

V danom prípade sa navrhovateľka domáha, aby súd zakázal odporcovi vyplácať kúpne ceny za nehnuteľnosť parcelu KNC č. 15413/243 - TTP o výmere 1110 m² zapísanej na LV č. XXXXX s tým, že navrhla, aby predbežné opatrenie trvalo do právoplatného skončenia konania o vydanie osvedčenia o vydržaní navrhovateľke na notárskom úrade. Aj podľa odvolacieho súdu zo skutočností tvrdených navrhovateľkou v návrhu na vydanie predbežného opatrenia nie je daná súvislosť medzi navrhovaným predbežným opatrením a právnym vzťahom, ktorý má byť predmetom konania vo veci samej.

V danom prípade navrhovateľka podala návrh na vydanie predbežného opatrenia pred začatím konania vo veci samej, aby prvostupňový súd zakázal odporcovi vyplácať kúpne ceny za nehnuteľnosti až do právoplatného skončenia konania o vydržaní vedenom na notárskom úrade. V predmetnom návrhu poukázala na to, že v súlade so zákonom si vyporiadava vlastnícke právo spôsobom osvedčenia o vydržaní, pričom odporca začal uzatvárať kúpne zmluvy s ostatnými spoluvlastníkmi na ich spoluvlastnícke podiely a uvedená skutočnosť vytýkaná navrhovateľkou ho nezaujíma. V danom prípade odvolací súd konštatuje, že ak navrhovateľka pred začatím konania podala návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktoré by malo dočasne upraviť pomery účastníkov do skončenia konania pred notárom alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený, je nevyhnutné, aby medzi navrhovaným predbežným opatrením a požadovaným rozhodnutím vo veci samej, resp. možnosťou dosiahnutia požadovaného rozhodnutia vo veci samej bola daná vecná súvislosť. Znamená to, že vzťah, ktorému sa má predbežným opatrením poskytnúť dočasná ochrana, bude s konečnou platnosťou vyriešený v konaní vo veci samej. Podľa odvolacieho súdu z návrhu na vydanie predbežného opatrenia nevyplývajú také skutočnosti, ktorými by bola daná takáto vecná súvislosť. Pritom sa jedná o sporové konanie a rozhodné skutočnosti musia byť tvrdené už v samotnom návrhu, na základe ktorého rozhodol prvostupňový súd a ktoré posudzoval v rámci odvolacích námietok odvolací súd.

Okrem toho súdnu ochranu formou vydania predbežného opatrenia možno poskytnúť účastníkovi konania, v tomto prípade navrhovateľke, iba vtedy, ak sa domáha ochrany v rámci prostriedkov, ktoré poskytuje občianske súdne konanie. Pokiaľ sa však navrhovateľka domáha ochrany práv, ktoré jej jednak de iure ešte nevznikli a jednak si fakticky tieto práva uplatňuje mimosúdnou cestou, nemožno jej poskytnúť právnu ochranu formou vydania predbežného opatrenia, ako to správne vyhodnotil prvostupňový súd.

Navyše konanie o vyporiadaní vlastníckeho práva spôsobom vydania osvedčenia o vydržaní notárom nemá charakter konania, v rámci ktorého by notár vykonával kompetencie na základe poverenia štátu prostredníctvom súdu ako súdny komisár, z čoho je nepochybne zrejmé, že na základe skutočností tvrdených navrhovateľkou nemožno ani použitím analógie poskytnúť navrhovateľke ochranu v rámci inštitútov občianskeho súdneho konania.

Za tejto situácie sú preto ostatné námietky navrhovateľky, najmä tie, ktoré sa týkajú sťaženia prístupu k vyplateniu kúpnej ceny, právne irelevantné.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 s použitím § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že hoci odporca bol v konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, preto mu ich odvolací súd nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.